

VIENA

Finala „Eurovision Young Musicians”

Dumitru AVAKIAN

Ne place sau nu să vedem realitatea, iată, pentru a doua ediție - edițiile au fost consecutive, concurentul propus de TVR Cultural, de juriul desemnat de acest canal media, nu a intrat în finala competiției „Eurovision Young MusicianS 2010”.

Și în acest an, în mijloc de mai, marea finală a avut loc la Viena în piața Primăriei, pe o scenă special amenajată în aer liber. De fiecare dată, începând cu anul 2006 finala acestei competiții organizate sub egida „Eurovision”, coincide cu deschiderea marelui festival vienez al artei, anume Wiener Festwochen. European Broadcasting Union – E.B.U., a fost iarăși coproducător al acestei spectaculoase manifestări. Muzică de bună calitate, bine cântată, menită a oferi un mare spectacol publicului larg; iar aceasta prin intermediul celor mai tineri și mai talentați muzicieni. Este menirea acestui spectacol adresat publicului vienez, adresat lumii prin intermediul canalelor de radio și tv.

Am asistat în câteva rânduri, la Viena, pe parcursul a trei ediții la rând, la manifestările ce își propun a etala marele spectacol al tinereții, al muzicii, prin intermediul celor mai tineri muzicieni concertişti. În acest an participarea mea a fost posibilă grație sprijinului generos oferit de Primăria sectorului 1, București. La Viena, în ediția din acest an, acompaniamentul a fost susținut de Orchestra Simfonică a Radiodifuziunii, ansamblu condus de tânărul, de inimosul dirijor Cornelius Meister.

Din numărul de cincisprezece tineri soliști desemnați de diferitele televiziuni naționale, juriul probelor semifinale a selectat șapte concertişti cu vârste cuprinse între 16 și 19 ani. Sunt talentați. Sunt bine pregătiți. Recunosc, asistând la spectacol, de asemenea la probele semifinale, mi-a fost dificil să compar o evoluție concertistică la saxofon cu cea de la

marimbafon, armonică, vioară, violoncel sau pian... Sunetul se formează altfel. Expresia se comunică altfel.

Un alt juriu, cel al finalei competiției, juriu condus de cunoscutul compozitor și dirijor maghiar Péter Eötvös și-a desemnat opțiunea privind distincția supremă, în persoana minunatei flautiste Eva-Nina Kozmus din Slovenia, o apariție scenică și muzicală cuceritoare; ...a prezentat partea finală a spectaculosului Concert de Jacques Ibert.

Pentru a doua ediție consecutiv, concurentul propus de TVR Cultural nu a intrat în finala cea mare, vieneză; ne aducem aminte, cu patru ani în urmă, ultimul concurent român propulsat în finală a fost pianista Alina Bercu din Brașov.

De această dată la București, în mijloc de martie, la Ateneul Român, a avut loc etapa finală a competiției naționale, etapă deschisă publicului, realizată cu participarea Orchestrei Naționale de Tineret a României, formație condusă de dirijorul Horia Andreescu. Voi atrage atenția asupra participării cu totul speciale a tinerilor instrumentiști membri ai acestui ansamblu. S-a cântat cu un entuziasm contaminant, cu o acuratețe pe care nu o întâlnești deseori în cazul evoluției formațiilor profesionale, la noi.

Ștefan Cazacu

Am fost martorii unui adevărat spectacol al tinereții, al muzicii, al bunului gust. Miza spectacolului a fost mare. Selectat de juriul național condus de muzicologul Valentina Sandu-Dediu, la cei 16 ani ai săi Ștefan Cazacu (laureat al Premiilor pe 2009 ale revistei noastre) a avut șansa de a intra în grupul celor mai tineri soliști propulsați direct în

contextul vieții muzicale europene. Este elev al Liceului de Muzică „George Enescu” din București. Dispune de o muzicalitate nativă atent orientată. Este de admirat bunul gust al adresării. Condiția tehnică a acțiunii violoncelistice este valabilă în mod absolut. La București, Ștefan a prezentat ultima parte, un spectaculos marș, din Concertul pentru violoncel și orchestră de suflători de Friedrich Gulda, muzician austriac, compozitor contemporan și pianist de faimă internațională. Ștefan nu a intrat în competiția finală, de la Viena. A câștigat experiență. A învățat că un concurs se pierde și se câștigă pe drept; uneori pe nedrept.

A cunoscut rigorile competițiilor cu miză mare.

Ce anume urmărește această competiție muzicală

europăeană susținută de marea rețea a televiziunilor naționale? În mod evident se are în vedere plasarea tinerilor muzicieni concertişti, a celor mai talentați dintre

aceștia, cât mai aproape de preocupările cotidiene ale marelui public. Este o competiție-spectacol pe parcursul căreia, în etapa finală, într-un interval de aproximativ 10 minute, în compania orchestrei, solistul trebuie să cucerească simpatia asistenței, să demonstreze abilități instrumentale spectaculoase, capacități speciale de comunicare artistică.

În marea finală au fost promovați cu șanse speciale soliștii instrumentelor – le voi numi – exotice, anume saxofonul, marimbafonul și armonica; în ediția precedentă, în anul 2008, a fost promovat un tânăr englez care cânta la muzicuță! Nu pot să nu observ faptul că la București, în finala națională, a lipsit cu desăvârșire această categorie de instrumente, promovată cu consecvență în competițiile „Eurovision”. Mă refer, spre exemplu, în primul rând la nai, acest instrument atât de spectaculos, de popular la noi, instrument care nu a fost niciodată prezent în competițiile „Eurovision Young Musicians”. Instrumentul, solistul acestuia, ar fi stârnit interesul unui public internațional.

Pe această direcție, Televiziunea noastră națională, în mod special TVR Cultural, își asumă o mare răspundere privind prezența României în marele circuit internațional al valorilor. S-a ales calea unei prezențe pasive, cu rol de constatare a datelor muzicale oferite de candidați, în baza înregistrărilor magnetice, în fazele jurizărilor anterioare, naționale.

Or, rolul activ al echipelor TVR Cultural trebuie să se manifeste din chiar primele momente următoare finalei ediției vieneze. În licee, în universitățile din țară pot fi depistați tineri năiști, spre exemplu; ar urma să fie antrenați, pregătiți în vederea susținerii probelor care, în final, să ducă la eventuala lor promovare în competiția națională „Eurovision”. E drept, aspectele de ordin organizatoric ne dau de furcă și aici. Poate le depășim. Poate.

Recital de vioară - Aron Cavassi

C. D. ZELETIN

„Tândărica bradului”, vioara, rămâne fără îndoială cel mai greu instrument. Violonistul este creator cu fiecare sunet emis, fiecare dintre ele fiind, la rândul lui, o creație. Sunetul, chiar în obținerea ideală, e purtătorul unei informații privitoare la vârsta celui ce l-a produs. Viața lui trece în timbrul vibrațiilor corzii. Exercițiul ghicirii acestui detaliu biografic îl fac fără voie oricând deschid radioul în mijlocul unei piese pentru vioară. Ghicirea vârstei interpretului îmi oferă o anume voluptate, cu atât mai ațâțătoare cu cât e mai riscantă. Atelierul abstract al acestor reconstituiri sonore e un secret câmp de tragere la țintă. Punctul cel mai înalt, coincidența interpretării cu stilul propriu unei vârste e o matrice, și ea îmi dictează satisfacția nimeririi. Singura perturbație a acestui sistem o constituie geniul: el răstoarnă totul, el îți amintește de zădărnici construcții tale de norme, uneori înlocuind-o, pentru o clipă, cu impresia de prăbușire, de haos și de naștere din nou...

Duminică, 6 iunie 2010, în Salonul de muzică al Palatului Cantacuzino din București am asistat la recitalul de vioară al tânărului **Aron Cavassi**, acompaniat la pian de **Smaranda Ilea**. În program, cinci piese: Tommaso Vitali, *Ciaccona*; Giuseppe Tartini, *Sonata în sol minor, Trilul Diavolului*; W.A. Mozart, *Sonata în mi minor nr. 21*; George Enescu, *Impromptu concertant* și Henryk Wieniawsky, *Poloneza nr. 1* în re major. Program frumos, interesant: de la rafinamentul din *Trilul* lui Tartini, la nelineștile fugace ale *Impromptu*-ului enescian. Interpretare impecabilă. Ne place să menționăm faptul că Aron Cavassi (elevul profesoarei Carmen Runceanu la Liceul „George Enescu”) are un palmares de aproape 40 de premii, dintre care trei mari premii naționale.

Dar violonistul de 14 ani are forță și tensiune imaginativă. Din cele două atât de solicitate mâini, cea dreaptă, posesoare a arcușului, informează mai mult asupra forței artistului, în sensul dezvăluirii potențialităților de devenire. E important lucrul acesta, fiindcă, în curgerea anilor de autoperfecționare, forța e mai lesne de modelat decât delicatețea, însușire de cele mai multe ori înnăscută. Finețea

neînsoțită de forță rămâne expusă intemperiilor umorii de moment. Având forță, tânărul artist deține ceea ce se numește stăpânirea instrumentului, în toată largă plajă de înțelesuri ale acestei noțiuni, de la dulceața notei la desăvârșirea construcției sonore. Iar Aron Cavassi stăpânește vioara. Nu numai pentru singurătatea lui, devotată ascezei instrumentului, ci și pentru sala care îl ascultă cu încântare.

